

TALOUSARVIOALOITE 37/2005 vp

Määrärahan osoittaminen ympäristöihin

Eduskunnalle

Momentilta 35.10.77 rahoitetaan mm. vesihuoltohankkeita, pilaantuneiden alueiden kunnostuksia ja vesistökunnostuksia. Näistä jokaisen osalta tarve on kasvanut mm. pilaantuneiden alueiden kunnostamista koskevien velvoitteiden lisääntymisen takia. Ympäristötöiden rahoittamista koskeva määräraha on tästä huolimatta pienentynyt viime vuodesta noin 2 miljoonaa euroa. Tätä ei voi pitää harkittuna ratkaisuna.

YTY eli ympäristönsuojelua ja -hoitoa edistävä hanketyö sai alkunsa vuonna 1993. Tarkoituksena on ollut yhdistää ympäristönsuojelu- ja hoito sekä työllistäminen. Hankkeiden käynnistämisessä työministeriön, TE-keskuksen työvoimastoson ja ympäristöministeriön rahoituspäätöksillä on keskeinen merkitys. YTY-töitä tehdään ympäri maata, mutta erityisesti Lapissa YTY-toiminta on ollut merkittävää.

Ympäristötöiden tarve on selvästi suurempi kuin käytettävissä olevat voimavarat. Ympäristötöinä on tehty mm. kuntien vesihuoltorakentamista, vesistöjen kunnossapitoa ja hoitoa sekä saastuneiden maa-alueiden puhdistamista. YTY-töinä on rakennettu myös palvelurakenteita arvokkaisiin luontokohteisiin ja siten vähennetty luonnon kulutusta, korjattu ränsistyneitä rakennuksia ja raivattu tienvarren pusikoitunutta maisemaa automatkailijoiden iloksi, rakennettu linnunpönttöjä tuhansille kolopesijöille sekä kunnostettu kalastuspaikkoja. Suuri haaste tulee olemaan Itämeren suojeluun liittyvät tehtävät sekä EU:n vesipolitiikan puitteiden toteuttaminen ja liittyvät vesiensuojelutyöt.

YTY-työkohteet ovat työllisyyden kannalta merkittäviä: esimerkiksi Lapissa ympäristökeskus on työllistänyt YTY-kohteilla vuosittain 300—400 pitkäaikaistyötöntä. Työllisyysvaikutusten lisäksi hankkeilla on merkittävä myönteinen vaikutus alueen elinkeinoihin: töistä noin kahden kolmasosan on todettu vaikuttavan matkailuelinkeinoa tukevasti ja kunnat ovat hyötyneet myös palkkatuloista kerättävän kunnallisveron muodossa.

Vaikka YTY-työsuhteista ei voida tehdä pysyviä, ne vaikuttavat selkeästi kylien elinvoimaisuuteen ja asuttuna säilymiseen. Järkeviä töitä on tarjolla koko maakunnassa syrjäkyliä myöten. Paikallista työvoimaa käytettäessä matkustuskulut jäävät vähäisiksi. Työskentely oman asuin- ympäristön parantamiseksi pitää työmotivaation ja -moraalin korkealla. Työn luonteen vuoksi tekijä saa työstään pikaista palautetta; työn jälki näkyy välittömästi, mikä estää syrjäytymistä ja nostaa itsetuntoa. Erityisesti vanhan rakennuskannan kunnostuksissa pääsee verestämään tai opettelemaan perinteisiä työtapoja ja käden taitoja. YTY-työt virittävät kylien omatoimista taloustoimintaa ja lisäävät tervettä kotiseutuylpeyttä.

YTY-töiden ongelmaksi on muodostunut oheiskulujen rahoitus ja toiminnan lyhytjänteisyys rahoituksen ja työvoiman suhteen. Ympäristötyömäärärahan lisäys mahdollistaisi YTY-töiden pitkäjänteisemmän suunnittelun ja rahoituksen sekä myös uusien hankkeiden käynnistämisen.

TAA 37/2005 vp — Janina Andersson /vihr ym.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*että eduskunta ottaa valtion vuoden
2006 talousarvioon momentille 35.10.77*

*lisäyksenä 5 000 000 euroa ympäristö-
töihin.*

Helsingissä 26 päivänä syyskuuta 2005

Janina Andersson /vihr
Tuija Brax /vihr
Erkki Pulliainen /vihr
Rosa Meriläinen /vihr
Oras Tynkkynen /vihr
Jyrki Kasvi /vihr
Anni Sinnemäki /vihr

Kirsi Ojansuu /vihr
Osmo Soininvaara /vihr
Irina Krohn /vihr
Ulla Anttila /vihr
Heidi Hautala /vihr
Tarja Cronberg /vihr